

ANY I. BATALLADA XXXII.

BARCELONA.

11 DE DESEMBRE DE 1870.

LA CAMPAÑA DE GRACIA.

REPÚBLICANS OBRIU L' ULL,

DE ALLÓ DE LA PARTIDA DE LA PORRA LO GOBERN NON SAB RES.

LA VACUNACIÓ DE D. JOAN.

Ja's van rebéns detalls sobre la vacunació de D. Joan.

¡Sembla impossible! Mientras li feyan l' iniciació ell mateix s' he miraba ab una serenitat espantosa. Ni sisquera va exhalar un sol jay!

Tots los presents estaban ab la boca oberta. Se sab que eran progressistas. A un de ells li va venir un cubriment de cor.

La vacuna era de molta confiança. Procedia de una vaca suissa molt lletera, que cuan ha sapigut que la seva vacuna ha servit per un president de un consell de ministres, s' ha afectat en tal estrem que se li ha reculat la llet. Lo cas no era per menos.

Sobre lo que ha mogut á D. Joan á vacunarse, hi ha moltes opinions.

Lo parer mes general es lo següent. Si arribava l' Duch de la Llagosta, que tot podria ser, hauria de estar en contacte ab D. Joan. Si aquet agafés la verola, ab lo contacte podria encomanarla al referit Duch, que es jovenet y cuan va ben arreclat fa l' seu goig. Ab això, fóra una desgracia sensible que per no haberse vacunat D. Jean, lo rey hi pagués lo patu, ó cuan menos quedés ab la cara com un cedás. Perqué encara que 'ls reys son inviolables, això te las sevas excepcions y aquí á Espanya està probat que la verola fa poch cas de les inviolabilitats, aixis com los espanyols fan poch cas dels reys, que Deu guardi sóta una llosa.

Aquesta opinió, com veulen, es la mes verosímil y si D. Joan volgués sernos franch, de segú que confessaria que no va ser cap altra la intenció que portava cuan se determinà á que li ratllessen lo bras ab una llanseta. ¡Ditxosa llanseta! ¡Quants espanyols haurian desitxat trovarse en lo seu lloch!

Altres creuhen que l' vacunarse D. Joan sols va ser perqué la verola no s' apoderés de ell. Això es volguer suposar que D. Joan se cuida molt de sa persona, seguint aquell adagio castellà de: *andé yo caliente y riuse la gente*. No ho podem creurer. Un subjecte que ell mateix se fa capitá general, no pot ser tan egoista. Aquet baix sentiment, es indigne de un home que prengué per divisa: *la faja ó la caja*.

Per últim, no falta qui diu, que D. Joan s' ha fet vacunar ab l' objecte de amagarse 'ls anys, perqué si algú li diu que es vell, pot contestar: si fós vell no m' hauria fet vacunar, perqué á la vellesa no hi ha por de verola.

Tot això no son mes que parers de diferents, pero l' primer es lo mes arreclat á la raho.

De totes maneras, un telégrafo 'ns noticiá la vacunació de D. Joan, y en aquet pas esperem rebre per telégrafo las vegadas que don Joan se moqui durant lo dia.

¡Com lo telégrafo, aquest invent del sige IX, podia esperar may que se l' fés servir per a donar notícias de un interès tan gran!

GREGORI LLUCH.

RECRIMINACIÓNS Y CONSELLS, á tots los que van fugir per la febre y tornan, ó han tornat.

Fills de la ciutat comtal
y afiliats en la mateixa,
oíume: tinc una queixa
de vostra retorn fatal.

Si per evitaus lo mal
de la febre vau fugir,
y valor vareu tenir
de deixá sols, quatre gats,
iperqué torneu, confiats
en que la febre sortí?

Grans é ll-lustres milionaris,
que teniu, sens passá penas,
sang blava en las vostras venas,
hisendats y propietaris,
advocats, jutjes, notaris,
nobles, titols ab gran bossa
y empleats de la Gloriesa,
digueume: ¡perqué tornéu
ab nosaltres? ¡No veieu
que 'ns vé la febre mes grossa?

Senyoretas enciseras,
fillas de richs comerciants,
que en las torres, ab galans
pollo, de trabas y ulleras,
heu passat sense quimeras
ratos felissos de amor,
sens distraureus lo dolor
que Barcelona ha passat,
iperqué tornéu tan aviat,
si are 'ns vé febre pitxor?

Y vosaltres, gent de Déu,
vosaltres, fills del baix poble,
que 'n que tingau lo cor noble
y libertat desitjéu,
heu tingut que aná á manlléu,
per no morirvos de gana,
y, á pares, fillas ó jermans
malats, se haveu emportat
y se han mort. ¡perqué heu tornat,
si 'ns vé la febra italiana?

A tots vos dich que heu fet mal
en veni aqui com uns assas,
per habitá en vostras cases:
vostra retorn es fatal;
pues que tots en general
de Espanya haurém de fugir
si eixa febra vol venir:
fugim en cotxe ó berlina
que si vé febra Aostina
no la podrém pas sofrir.

BOLIVAR.

¡JA ESTÁ FETA LA GRACIA!

BALADA.

*A festa ne tocan ja,
ne tocan ja las campanas,
las campanas d' una iglesia,
d' una iglesia que es monárquica*

Espanya s' trobaba en bitse,
ja havia fet net la Espanya,
quant de prompte quatre amichs
dihuen: ¡si! ¡donchs á salvarla!
Si ho farem si no ho farem,
ells que s' pensan un monarca,
un monarca y estranger.
¡No va ser mala pensada!

*A festa ne tocan ja,
ne tocan ja las campanas,
las campanas d' una iglesia
d' una iglesia que es monárquica*

La pensada á tall de tifus
á cent y tants s' encomana,
cent y tants que al Palau van
ab lo vot á la butxaca.
Si es bon rey, si no es bon rey,
tres campanillas trencadas;
ja ab totas las campanillas
no podrá veni l' monarca.

*A festa ne tocan ja,
ne tocan ja las campanas,
las campanas de una iglesia,
d' una iglesia que es monárquica*

¿Sentiu aquells de la esquerra?
¡Cridan que el rey no 'ls agrada!
¡Qué saben els? ¡Desgraciats!
¡Per ço la ballan tant grossa!
Si l' pendreu si no l' pendreu
Contem los vots. ¡Veyeu! ¡Guanya!
¡Ma, noy! quan en Montpensier
va coneix als que votaban!...

*A festa ne tocan ja,
ne tocan ja las campanas,
las campanas de una iglesia
d' una iglesia que es monárquica*

Escullirem los mes guapos
per 'ná á buscá al rey á Italia
qui s' maregi que no hi vagi;
que allí hasta 'ls homens fan planta
Si n' vull ser si no n' vull ser,
la comissió ja s' embarca
¡Quin entussiasme per tot!
¡Fins lo mar està que brama!

*A festa ne tocan ja,
ne tocan ja las campanas,
las campanas d' una iglesia,
d' una iglesia que es monárquica*

Al rebre á la comissió
diu lo rey á un que d' barba
¡Ois! ¡tú per qui? ¡Y la Verge?
¡quant temps fa que l' has deixada?
Si està be si no està be
jo del vot te 'n daré gracies;
sota d' aquell cel de plom
no tornarás á anycarreto.

*A festa ne tocan ja,
ne tocan ja las campanas,
las campanas d' una iglesia,
d' una iglesia que es monárquica*

¡Diu que m' semblo á n' en! Cuyas?
pregunta l' rey tot grontxantse.
¡Diu que l' gat de D. Emilio
m' ha deixat fet una llástima?
Tant si es cert com si no es cert
vos dich que si; tireu barra;
¡Ves si jo ab trenta millions
fare cas de cuntra plagas!

*A festa ne tocan ja,
ne tocan ja las campanas,
las campanas d' una iglesia,
d' una iglesia que es monárquica*

¡Ja torna la comissió!
¡Ja es al port! ¡Ja desembarca!
— ¡Que tal vindrà? ¡Que os ha dit?
— Que si; n' passee cap ansia.

Si n' passem si no 'n passem
vingan creus y vingan faixas
¡Ja esta feta, ja esta feta
la felicitat d' Espanya!

A festa ne tocan ja,
ne tocan ja las campanas,
las campanas d' una iglesia,
d' una iglesia que es monárquica.

BONAVENTURA GATELL.

BATALLADAS.

A la comissió que ha anat á donar la gran nova al Duch de la Crosta, se l' obsequia ab banquetes, balls, funcions teatrals, etc. Lo de banquetes es lo mes progressista. Los àpats son los atributs essencials de aquet partit.

A la Comissió régia, 'ls italians la saludaren ab l' himne de Riego.

Aquí també 's va publicar la lley marcial tocant l' himne de Riego.

Donya Isabel, la ex-reina inviolable per la gracia de Deu y la Constitució, desde Ginebra ha protestat contra l' elecció del duch de Aosta.

Si m' embrutas t' enmascaro.

Los republicans protestem contra l' elecció y contra la protesta de Donya Isabel.

La partida de la Porra, continua en Madrit fent de les sevas.

Diuhen que se sab qui són los que componen la partida. Diuhen que l' autoritat no sab com arreglarlo per castigar lo que no voldrían castigar.

Aquí en Barcelona sembla que aquesta partida no vol venir á pèndrer part. Deuhen sapiguer lo pà que 's donaba als que formaban part de la ronda de 'n Tarrés.

Recepta per lluirarse de la partida de la Porra, epidèmia que acostuma á venir cuan gobèrnan los del himne de Riego.

S' agafa un revòlver, se carrega, s' espera que vinguin los de la Porra, se 'ls apunta, 's tira l' gatillo y... als morts que 'ls enterrin.

Donya Isabel diu en la protesta que no vol promóuder la guerra en Espanya. Fa bé! La guineu, cuan no 'n pot haber, diu que son verdes.

Lo duch de Aosta va anar á la fonda á véurer la Comissió.

Se creu que va passar lo següent dialech:

Ruiz Zorrilla.—¡Siete servito á manjare?

Duch.—Buen profitó.

Balaguer.—Prenete una cadira e sedete.

Duch.—Voi siete...

Balaguer.—Siamo piu di siete.

Duch.—No. Siete un trovatore.

Balaguer.—¡Ah, si! Trovatore de Monserrato.

Duch.—Io, sono...

Balaguer.—¡Il violone!

Duch.—No. Sono vostro escullito.

La Comissió.—Per molti anni.

Zorrilla.—Mayestá. Io, que dico le veritate á la luce del alba, voi dirò que nel-la patria mia (é vostra) si trovano molto empleati pieni de immoralitat.

Duch.—¡Bravo!

Zorrilla.—Molti politiqui farsante.

Duch.—¡Bravo!

Zorrilla.—Molti que cércano andare de fonda en fonda, de café en café á dire male del governo é máncano á la fidelitat conjugale.

Duch.—¡Bravo!

Zorrilla.—Noi siamo le puri, noi non andamo de fonda, de café en café...

Duch.—¿No?

Balaguer.—No. Non somo farsanti. Cumpliamo le nostre parole. Si mancamo á questa, sará per convenensa.

Duch.—Questi espanyoli sonno il diàbolo per le rate.

Zorrilla.—Noi aviamo fatto Re á vostra alteza.

Duch.—Questo é lo principale. Brindamo.

Y després de aixó, la gent que no son de fonda, diu que 's varen atracar de un modo notable.

Segons un comunicat que hen llegit en difrents periódichs, un subjecte que tenia imposats vint y quatre mil duros en un banch, en lo qual hi tenia intervenció 'l Sr. Ruiz Zorrilla, troba molt bé que segons va dir aquet bon senyor en la «Villa de Madrid,» se corretgeixin moltes inmoraltats de certs situacioners. Es de advertir que 'l comunicant ha vist desapareixer los seus vint y quatre mil duros sense saber com ni de quina manera.

Molts, en los ulls del vehí
hi reparan una palla;
pero 'l que es en los seus ulls,
no hi saben veure una jàcera.

—Diu que 'l duch de Aosta es tant sabi?
—Ja ho crech! ¡Es de la casa de Saboya!

Lo senyor Rivero està molt cremat ab la partida de la Porra.

Es una mala partida
y aquestas sempre fan fàstich,
com la partida de ferse
de republicà, monárquich.

Ahi 'ns va semblar véurer troncos de col,
pomas podridas y altres porquerias en lo port;
però com lo port va ser declarat net, pel governador, lo dimecres passat, confessem que lo que varem véurer seria una ilusió. ¡No fos cas que denunciesssen la Campana por haber vist cosas contrarias á una ordre gubernativa!

Per la revolució contra las quintas, lo General Gaminde va fer bombardejar la vila de Gracia.

La vila de Gracia ha acollit al general Gaminde durant l' últim periodo de la febra groga.

Aixó es cumplir ab lo precepte evangèlich de tornar bé per mal.

Aquí l' Hisenda tronada,,
la partida de la Porra,
entorxats, empleos, quintas,
y ¡viva l' Espanya ab honra!

Ola, senyor Maurici ¡ja ha vingut?

—Vaig arribar ahir y avuy me 'n torno.

—¿Perqué?

—Perqué la groga diu que entra ab fret y tot avuy que tremolo.

Diu la groga: ¡Aur, Barcelona
Alicant, Valencia.. Adeu!

Com que ja teniu monarca,
jo no faig falta per res.

A l' entrada de Gracia hi ha una casa que sembla un garvell. Ja la deu haber vista 'l senyor capitá general. Ab uns furats negres... Son los punts negres de la situació, que veu 'l president del Congrés.

Altres punts negres, á què 's podia referir lo ex-ministre: Los capellans y 'ls porchs, que tots son negres.

Ha sortit del ministeri 'n Figuerola, y hi ha entrat en Moret, que es com si diguessim: hem fugit del foch y hem caigut á las brasas.

Si 'n Victor Balaguer ha fet alguna poesia al duch de Aosta, sentiriam que no l' hagués feta en octavas reals: Ja ho haurá fet, perquè iell descuidar-se de qué fins lo metro fos monárquich!

Cosas que ab lo nou rey, serán moda:
Ballar la napolitana.

Dú 'ls cabells á la romana.

Usar lliri de Florencia.

Menjar arros á la milanesa.

Tirà 'l floret á l' italiana.

Criar aucells de aquells que se 'n diuen duchs.

Béurer aqua de cisterna.

Comprar carquinyolis.

Pintar mustaxonis.

Curarse ab moscas de Milan.

Illuminacions á la Veneciana.

Y usar molt aquell adagi: Roma veduta, fede perduta.

Hem vist en un periódich portugués que en Lisboa s' ha fet un robo de una pila de mils reys.

La Campana 'n denuncia un als tribunals portuguesos, que diuhen que vindrà per aquí. Que vegin si es dels robats. ¡Tant debó!

Lo govern exigeix als habitants de la Barceloneta la contribució del trimestre en que hi ha hagut la epidèmia.

Com que Madrit es tant lluny, los de allá, deuhen creurer que la febra groga es una industria com cualsevol altra.

Lo duch de la Llagosta, en Florencia, diu que reb als embaixadors estrangers, cònsuls, etc. Lo paper de rey necessita molts ensaigs, y á pesar de tot, lo qui 'l fa, may s' escapa de una seria xiulada.

Si 'ls moderats nos governan
la policia está en voga,
y ara tenim policia
y partida de la Porra.

No 'n sabem res, però de segur que D. Victor Balaguer en Florencia ja haurá fet partit de que 'l seu nom es lo mateix que 'l del pare del rey que té de venir. Ell per aixó es la nata, si bé es cert que no es bo per res mes.

En la fotografia del costat del teatro Principal, hi ha un quadro al oli que representa variis angelets, que enseyan lo retrato de Maximilià, ex-emperador de Méjich.

Si 'l duch de Aosta desembarca en lo nostre port, recomanem á las autoritats que 'l fassin

passar per devant del teatre Principal y li ensenyin aquella mostra.

Se sab que 'ls prussians han robat objectes de Versalles. No es estrany. Lo que fóra estrany, que 'ls objectes haguessen robat als prussians.

S' ha reformat un refrà castellà. Ara 's dirà: Rey en puerta, Porra á la vuelta.

Per la via del ferro-carril de Tarragona, ja hi poden passar encara que 'l tren estiga á dugas passas. Va tan á poch á poch, que dóna temps per tot.

Alguns suposan que es tirat per tortugues.

L' editor de la *Campana*, creyem que no tindrà res que dirhi si tots los lectors compran *Lo XANGUET*. Allí hi trobarán, Napoleon 3er en estàtua, cipayos, veterans, Mossen Serà, caps de monarcas, pinxos, y altra caricatura, sense contar ab la plana del mitj que representa lo primer aniversari de la Gloriosa, xistes, versos y demés coses divertides.

Los francesos, en compte de las trompetas, usarán xiulets pera donar los tochs als exèrcits. Diuhen que això ho han pres dels prussians. Per això no tinguin cap mal de cap, perquè 'ls prussians també ho han pres dels nostres serenos.

Lo duch de Aosta ha dit á la Comissió que vetllaria en Espanya pels interessos de la religió. Los capellans mes s' haurian de estimar que vetllés pels capitals, perquè sense aquests los interessos serán molt pochs. Menos feina pel rey.

Lo senyor Moret, entre las grans reformas que pensa fer, hi ha la de rebaixar un 25 per cent de la detació del clero. Com que aquest fa molt temps que no cobra, aquesta rebaixa serà ilusoria, á no ser que la rebaixa 's fassi en las sotanás dels capellans.

Recomanem á nostres lectors la carta de *Roger Barcia* dirigida al Duch d' Aosta que la trobaran de venta casa de tots los correspondials de la Campana. Forma una fulla gran, impresa ab bon paper y ab lo retrato de l' autor y val sol dos cuartos.

¡AIXO SI QU' ESTA MAL FET!

Qu' are 'ns posin un nou rey per ròmprengs las oracions, y que ab multas y pontons nos vulgui ensenyar la llei, per no fense cap servei, per gracia de Don Joanet. *[Això si qu' està mal fet!]*

Y, que manin á un empleat que del seu puesto no 's mogu encar que la febre groga s' estigui per la ciutat, mentres que una autoritat toca 'l dos á n' el Putxet; *[Això si qu' està mal fet!]*

Y, qu' estant jo lluny de aquí, la que jo tinch relacions per saraus y diversions se diverteixi á desdi, mentres jo, ipobre de mi! m' estava allá, tot solet, *[Això si qu' està mal fet!]*

Y que 'ns vingui á visitar la febre un altra vegada per donantse una lliçada que 'ns fassi á tots tremolar, per no saberla curar los que 'ls hi toca de dret, *[Això si qu' està mal fet!]*

PAU BULLANGA.

A LA ARRIVADA DEL REY NOU.

— Ho ohiu un crit sublime de ardor y de entusiasma qu' fins aquí ressona, vingut d' allà en lo Moll?... — No ohiu les canonades de una fragata hermosa qu' ab bèlich ardor pàtri saluda á n' el rey nou?

Obríachs de glòria un dia, tots nostres aixecarem demprès de una tempesta... lo venerat penó, y el Poble retornarem sa llibertat perduda... y avuy hem de acatarrar las lleys de lo rey nou!...

— No us sembla qu' la Espanya se aixeca vaporosa. y dins lo plaher brilla de tots 's nostres cors?... — No us sembla una matrona fresqueta, hermosa y pura que vol enamorarne, cuan vinga, á n' el rey nou?

— Salut, héroes de Cadiz... los pares de la Patria, qu' tots heu mirat sempre pe 'l bò de 'ls espanyols... correu á saludarne lo rey qu' ara 'ns arriba compreu uns cuans carmetlos per darlos al rey nou!

Hont son los veterans, que en festas senyalades a ireyen l' uniforme cubert de plata y or...? Hont es 'n Sole y Matas que te una creu brillanta... com es qu' á saludarne no vú á n' lo rey nou?

Cipayos, les cipayos... qu' os donan cada dia sis rals per anà á beure cada hora un patricé, mudeus los espardeys, poseus casaca blava y á ferri besamanos aneu á lo rey nou!...

Gamindé que vences a Troya: vuy di á Gracia... se enten-no als qu' tiraban, sinó á un csquellot, aquell caball tan maco que 'n Prim vā regalarle tú hi mostas, y depressa t' ensenyas al rey nou!

Soldats... qu' l' altre dia dos rals os varen darne, y 'l vespre al quartel vostre van fer castells d' fech, correu cap á Muralla, y al poble doneu armas, perqus així á Canaçadas se rebí á n' el rey nou!

Hont son aquelles viudas, qu' temps fá que no cobran y la mitat se moren de fam en ua racó qu' suti qu' una paga, les donan, si es qu' acalman al punt que i rey n' vinga «Que viva lo rey nou!»

Quin jorn per Catalunya! Quin jorn per nostra patria! Ja may en nostr' història se hi trebara un borró... Correu, catalans dignes, alsau vostres senyoras y ab bèlich ardor patci i portau á n' el rey nou!...

Sortiu de vostres tombas, vosaltres qu' morireu veencent á n' l' exèrcit de aquell Napoleon... entemps sortiu de dintre, c'ameu ab ven potesta «que viva Espanya ab honor!» (que viva lo rey nou!)

PAU ROSELLA.

A la memoria de mon estimat amich Cinto Rosés, coneut ab lo seudònim de Le Barrié

SONET

Furiosa n' vingué la Parca fera d' eix mon arrebassant un d' perlas qu' tú Cinto Rosés, vas pogué haverlas cuan sols cantavas á ta etat primera. Una memoria de ton Pau, espera, qu' cuan pens' ell ab tu son cor esberlas... si las flors qu' tú tens jó puch saberlas un tribut pagare á t' amistat vera.

Jáu baix la tomba, y aqueix mon oblidà; guarda mitj cor per ton amich qu' clama... la terra 't sia lleu, y si en la vida se ha vist impresa dins ton front la flama, encar' resta un amich, y no es mentida, que 't fará veure sempre 'l molt que 't ama!

PAU ROSELLA.

XARADA.

A n'als que son de la Porra que 'ls hi donguin un batant que 'ls tres y quatre; es el modo de que s' acabi aviat.

A n'al que se 'n dos y prima vinga llenya fins y á tant que may mes clara y primera aquet bras es lo meu bras. Lo meu tot fóra la nata per donar un estofat á aquesta insigne partida, que 'l meu tot ja tothom sab que sab ahont te la ma dreta ab tot y ser general.

La solució á la xarada del número anterior, no fa gaire temps que va sortir del seu estat interessant. Es *Cis-TER-NA*.

LO XANGUET.

Almanach ilustrat per T. PADRÓ. y escrit per Pau Bunyegas, Serafí Pitarra, Mossen Serà i altres, que han afegit á las obres de Misericordia la de FER RIURER Á QUI NO 'N TE GANAS.

Aquet célebre almanach que fa mes de sis anys que 's publica ab gran exit y que conté prop de cincuenta caricaturas de distints tamaños, multitud de poesías y sueltos que fan esquixar de riurer.... ¡Quant dirian que val!

¡UN RAL SOLAMENT!

Se ven en la Llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

Los de fora que 'n vulguin, pôden remetren 3 sellos de mitj ral y se 'ls remetrá pel correu franch de port.